



T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Personel Genel Müdürlüğü

Sayı :B.08.0.PGM.0.23.01.03-4-2453/44775
Konu :Görevden Çekilme, Devlet
Memurluğundan Çıkarılma.

20/07/2005

GENELGE
2005/63

Mezuniyetsiz veya kurumunca kabul edilen mazereti olmaksızın görevin terk edilmesi ve bu terkin kesintisiz 10 gün devam etmesi hâlinde görevden çekilmiş sayılma işlemleri ile özürsüz olarak bir yılda toplam 20 gün göreve gelmemek fiilinin işlenmesi üzerine Devlet memurluğundan çıkarma işlemleri, ayrıca kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının tekerrürü hâlinde Devlet memurluğundan çıkarma cezasının uygulanması işlemlerinde; bazı illerdeki yanlış uygulamalara ilişkin dosyalar Bakanlığımız Yüksek Disiplin Kurulu'na intikâl ettirildiğinden, belirtilen konularda açıklama yapılması ihtiyacı duyulmuştur.

Bilindiği gibi, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 20'inci maddesinde; " **Devlet memurları, bu kanunda belirtilen esaslara göre memurluktan çekilebilirler.**", 94'üncü maddesinde; "... **Mezuniyetsiz veya kurumlarınca kabul edilen mazereti olmaksızın görevin terk edilmesi ve bu terkin kesintisiz 10 gün devam etmesi halinde, yazılı müracaat şartı aranmaksızın, çekilme isteğinde bulunulmuş sayılır.**

Çekilmek isteyen memur yerine atanan kimsenin gelmesine veya çekilme isteğinin kabulüne kadar görevine devam eder. Yerine atanan kimse bir aya kadar gelmediği veya yerine bir vekil atanmadığı takdirde, üstüne haber vererek görevini bırakabilir.", Devlet memurluğundan çıkarma başlıklı 125/E maddesinin (d) bendinde de; "**Özürsüz olarak bir yılda toplam 20 gün göreve gelmemek,**" hükümlerine yer verilmiştir.

Yukarıdaki hükümler değerlendirildiğinde, Devlet memurunun, bağlı olduğu kuruma yazılı olarak müracaat etmek kaydıyla memurluktan çekilebileceği belirtilirken bu çekilme işleminin, 94'üncü madde hükümlerine göre: memurun çekilme isteğini kurumuna yazılı müracaatı ile bildirmesi, görevinde bir ay devam etmesi ve bir ay sonra üstüne haber vererek görevini bırakması şeklinde gerçekleşeceği anlaşılmaktadır. Olağanüstü mazeretle çekilenler için üstüne haber vermesi yeterli olup bir ay bekleme şartı bulunmamaktadır. Mezuniyetsiz veya kurumca kabul edilen mazereti olmaksızın görevin terk edilmesi ve bu terkin kesintisiz 10 gün devam etmesi halinde, yazılı müracaat şartı aranmaksızın memurun çekilme isteğinde bulunmuş sayılacağı belirtilmektedir. 10 günden kısa süreli veya kesintili olarak 10 günden daha fazla bir süre ile görevin terk edilmesi, memurun görevinden çekilmesi sonucunu doğurmamaktadır. Kesintisiz 10 günlük görevin terkine ilişkin zaman diliminin, hafta sonu tatil günleri ile millî ve resmî bayram günlerinin de hesaba katılarak belirlenmesi, 10'uncu günün tatile rastlaması hâlinde ise bu tatil gününden sonraki ilk mesai gününün 10'uncu gün olarak kabul edilerek 11'inci gün ilgiliye "görevden çekilmiş sayılma" kararının tebliğ edilmesi gerekmektedir. Ayrıca, "Devlet memurluğundan çekilme" isteği başvuru tarihini takip eden bir ay sonunda, herhangi bir makamın kabulüne gerek kalmadan gerçekleşeceğinden, çekilme isteğinde bulunarak görevden bir ay sonra ayrılanlara "görevden çekilmiş sayılma" yolunda bir işlem yapılmaması gerekmektedir.

Memurluktan çekilme, Devlet memurunun kanunî hakkı olup tekrar Devlet memurluğu görevi istemesi durumunda; " görevden çekilme" ya da "görevden çekilmiş sayılma" kararlarına göre memuriyete döndürülme süreleri Kanunda ayrı belirlendiğinden, memuriyetin sona ermesi kararlarının doğru alınması gerekmektedir. Bu itibarla, idarenin, memurun mazeretini değerlendirme görevi de bulunduğundan bu konuda hassasiyet göstermesi ve memurun devamsızlık sebebini başından itibaren takip etmesi zorunlu görülmektedir.

Diğer taraftan, memurun bir takvim yılı içinde özürsüz olarak toplam 20 gün devamsızlığı da, bir daha devlet memurluğuna atanmamak üzere " Devlet memurluğundan çıkarma" cezası almasına neden olduğundan, memurluğu sona erdiren bu iki hâlin birbirine karıştırılmaması gerekmektedir.

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının tekerrürü ile ilgili olarak; 657 sayılı Kanunun 125'inci maddesinin ikinci, üçüncü ve beşinci fıkralarında "**Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir fiil veya halin cezaların sicilden çizilmesine ilişkin süre içinde tekerrüründe bir derece ağır ceza uygulanır. Aynı derecede cezayı gerektiren fakat ayrı fiil veya haller nedeniyle verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulamasında bir derece ağır ceza verilir.**"

"Geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmalarını olumlu olan ve iyi veya çok iyi derecede sicil alan memurlar için verilecek cezalarda bir derece hafif olanı uygulanabilir."

“Öğrenim durumları nedeniyle yükselebilecekleri kadroların son kademelerinde bulunan Devlet memurlarının, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının verilmesini gerektiren hallerde, brüt aylıklarının 1/4’ü - 1/2’si kesilir ve tekerrüründe görevlerine son verilir.” denilmektedir.

Bu hükümlerden de anlaşılacağı üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda, disipline konu fiil veya hâllerin ağırlık derecelerine göre hangileri için hangi disiplin cezasının verileceği, verilen disiplin cezasının hangi hâllerde bir derece hafif olanının uygulanacağı ve disiplin cezası verilmesine sebep olmuş fiil veya hâlin ikinci uygulaması ile aynı derecede disiplin cezası gerektiren farklı fiil veya hâlin üçüncü uygulamasında fiil veya hâl için öngörülen disiplin cezasının bir derece ağır olanının uygulanması yoluna gidileceği açıkça belirtilmiştir.

Bu çerçevede, Devlet memurları hakkındaki disiplin hükümlerine ilişkin tekerrürde, işlenen fiil veya hâlin esas alınmasının gerekeceği; ilgililerin geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmalarının göz önünde bulundurulması neticesinde uygulanan bir alt cezanın esas alınmayacağı değerlendirilmektedir. Ancak, öğrenim durumları nedeniyle yükselebilecekleri derecenin son kademesinde bulunan Devlet memurlarından kademe ilerlemesinin durdurulması cezası almış olanlardan ikinci kez aynı cezayı gerektiren fiil veya hâlleri işleyenlerin görevlerine son verilmesi uygulamasında ise hangi fiil veya hâle dayalı olursa olsun, verilen kademe ilerlemesinin durdurulması cezası tekerrürü oluşturmaktadır.

Diğer taraftan, 657 sayılı Kanunun 125’inci maddesinde, hangi fiil ve hâllerin kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını, hangilerinin Devlet memuriyetinden çıkarma cezasını gerektirdiği belirtilmiş olup 126’ncı maddesinde de, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının disiplin kurulu kararı alındıktan sonra atamaya yetkili amir tarafından, Devlet memurluğundan çıkarma cezasının ise amirin bu yoldaki isteği üzerine yüksek disiplin kurulu kararı ile verilebileceği hüküm altına alınmıştır.

Bu itibarla, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının memurun bağlı olduğu kurumdaki disiplin kurulunun kararı alındıktan sonra atamaya yetkili amir tarafından verilecek olması; yüksek disiplin kurullarının görevleri arasında kademe ilerlemesinin durdurulması cezası verilmesine ilişkin bir hususun yer almaması; ayrıca aynı fiil veya hâlin tekerrüründe fiile ilişkin cezanın değişmeyeceği ancak uygulamanın bir ağır ceza yönünde olacağı; kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının uygulanmasının atamaya yetkili amir tarafından sağlanacak olması ile disiplin kurulu ve yüksek disiplin kurulunun teklif edilen cezayı kabul veya reddetme dışında bir ceza tayinine yetkisinin bulunmaması ve memuriyetten çıkarma cezasının ancak yüksek disiplin kurulunca verilebilecek olması karşısında, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası verilmesine sebep olmuş fiil veya hâlin, cezaların sicilden silinmesine ilişkin süre içinde tekerrürü ve önceki disiplin cezasının kesinleşmiş olması hâlinde, fiile karşılık gelen cezanın disiplin kuruluna teklif edilmesi, disiplin kurulunun teklif edilen kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını kabul etmesi hâlinde; kararın, personelin 657 sayılı Kanunun 126’ncı maddesinde belirtilen amirinin onayına sunulması bu amirlerce, ilgili hakkında 657 sayılı Kanunun 125’inci maddesinin ikinci fıkrası hükümleri çerçevesinde işlem yapılabilmesi bakımından, konunun yüksek disiplin kuruluna intikal ettirilmesi ve yüksek disiplin kurulunun kararı çerçevesinde memuriyetine son verilmesi gerektiği mütalâa edilmektedir.

Görevden çekilmiş sayılma ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının tekerrürü uygulaması işlemlerinin, yukarıda açıklaması yapılan disiplin hukuku hükümleri çerçevesinde yürütülmesi ve bu konuda tüm personelin bilgilendirilmesi hususunda gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Necat BİRİNCİ

Bakan a.

Müsteşar

DAĞITIM:

-Merkez Teşkilatı Birimlerine

-81 İl Valiliğine